

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1989-1990

22 DECEMBER 1989

WETSVOORSTEL

**tot organisatie van een
interuniversitair instituut voor
administratieve opleiding**

(Ingediend door de heer Louis Michel)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Bij de overheid zijn de problemen in verband met de opleiding bijzonder ernstig.

Wil men dat er meer aandacht besteed wordt aan het management, dan is het volstrekt noodzakelijk dat het kaderpersoneel van de overheidssector een specifieke opleiding krijgt.

Wij hebben in dit land geen hogeschool voor bestuursambtenaren die zich, zoals in Frankrijk, tot de toekomstige topfunctionarissen van de overheidsbedrijven en van de ministeries richt.

Het uitgebreide hoger onderwijsnet waarover wij beschikken, kan ons echter de nodige middelen aan de hand doen voor het uitwerken van een programma inzake opleiding voor overheidsmanagement.

Met het oog op de coördinatie van de onderwijstypes die voor de opleiding van het administratief kaderpersoneel in aanmerking komen, stelt het onderhavige wetsvoorstel de oprichting voor van een nationaal interuniversitair instituut waarin leerkrachten van de diverse faculteiten en hogescholen bijeengebracht zouden worden.

De oprichting van een dergelijk interuniversitair instituut voor administratieve opleiding beantwoordt

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1989-1990

22 DÉCEMBRE 1989

PROPOSITION DE LOI

**organisant un institut
interuniversitaire de
formation administrative**

(Déposée par M. Louis Michel)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Au sein de la fonction publique, la problématique de la formation revêt une importance toute particulière.

Dans l'optique d'une orientation axée davantage sur le management, il devient indispensable de conférer aux cadres du secteur public une formation spécifique.

Il n'existe pas en Belgique d'école supérieure de la fonction administrative qui s'adresse, comme en France, aux futurs dirigeants des entreprises publiques et des départements ministériels.

Par contre, un réseau dense d'enseignement supérieur peut fournir les outils indispensables à un programme de formation en management public.

Afin de coordonner les enseignements susceptibles de former les cadres des Administrations, la présente proposition suggère la création d'un Institut interuniversitaire national, regroupant les enseignants des différentes Facultés et écoles supérieures du pays.

La création d'un tel Institut interuniversitaire de formation administrative répond à un besoin d'autant

des te meer aan een actuele behoefte daar de overheid zoveel mogelijk troeven in handen moet hebben om de uitdaging van de eenheidsmarkt van 1993 te kunnen aannemen.

De opleiding van onze ambtenaren is een essentiële voorwaarde voor de kwaliteit van de Belgische openbare dienstverlening. Zij kadert in een voluntaristisch beleid dat streeft naar een grotere efficiëntie die de enige waarborg is voor ons economisch en sociaal concurrentievermogen.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Het door het Interuniversitair Instituut voor administratieve opleiding (hierna IIAO genoemd) verstrekte onderricht richt zich tot de statutaire ambtenaren die houder zijn van een graad van niveau 1, tot bepaalde categorieën van de ambtenaren van niveau 2 en tot de houders van een academische titel die carrière wensen te maken in de administratie.

De opleiding van de ambtenaren van niveau 1 wordt bevestigd door de uitreiking van een directiebrevet mits zij geslaagd zijn voor de opgelegde proeven.

De houders van een academische titel die carrière wensen te maken in de administratie of de laureaten van een vergelijkend examen voor toelating tot niveau 1 kunnen, na de vereiste opleidingscyclus met goed gevolg te hebben doorlopen, een brevet krijgen dat hun toegang tot rang 11 verleent.

Art. 2

Als openbare instelling bezit het IIAO rechtspersoonlijkheid. Het staat onder het toezicht van de Minister tot wiens bevoegdheid het Openbaar Ambt behoort.

Art. 3

De pedagogische leiding van het IIAO berust bij de raad van bestuur. Deze is samengesteld uit professoren van de universiteiten en van het hoger onderwijs, alsmede uit ambtenaren van niveau 1 en kaderpersoneelsleden van de privé-sector; daarbij zit het streven voor om het evenwicht te garanderen tussen de behoeften van het Openbaar Ambt, enerzijds, en de inbreng van de ervaring van de privé-sector en de vooruitgang van de techniek, anderzijds.

De voorzitter van de raad van bestuur wordt gekozen door zijn ambtgenoten.

Door de aanwezigheid in de raad van de secretaris van het Vast Wervingssecretariaat (VWS), die stemgerechtigd is, wordt de samenhang van de verstrekte opleiding gewaarborgd.

plus présent que le secteur public va devoir aborder le marché unique de 1993 avec un maximum d'atouts.

La formation de nos fonctionnaires est une condition essentielle de la qualité des services publics belges. Elle s'inscrit dans une politique volontariste visant à une meilleure efficacité, seule garante de notre compétitivité économique et sociale.

COMMENTAIRES DES ARTICLES

Article 1er

L'enseignement de l'institut interuniversitaire de formation administrative (dénommé ci-après I.I.F.A.) s'adresse aux fonctionnaires statutaires titulaires d'un grade de premier niveau, à certaines catégories d'agents du 2e niveau et aux détenteurs d'un titre universitaire désireux de faire carrière dans l'Administration.

La formation des agents du 1er niveau est attestée par la réussite d'épreuves conditionnant la délivrance d'un brevet de direction.

Les détenteurs d'un titre universitaire désireux de faire carrière dans l'Administration ou les lauréats d'un concours d'accession au niveau 1 peuvent, quant à eux, obtenir un brevet d'accès au rang 11 après réussite du cycle de formation requis.

Art. 2

Etant un établissement public, l'I.I.F.A. a la personnalité juridique. Il est sous la tutelle du Ministre qui a la fonction publique dans ses attributions.

Art. 3

La Direction pédagogique de l'I.I.F.A. est assurée par un Conseil d'Administration. Il est composé de professeurs issus des Universités et de l'enseignement supérieur, ainsi que de fonctionnaires du 1er niveau et de cadres du secteur privé, cela afin de garantir un équilibre entre les nécessités de la fonction publique et l'apport des expériences du privé et de l'avancement des techniques.

Le Président du Conseil d'Administration est choisi par ses pairs.

La présence du S.P.R. au Conseil avec voix délibérative garantit la cohérence des formations dispensées.

De voorzitter kan een beroep doen op alle bevoegde personen en instanties als hij dat dienstig acht voor het oplossen van specifieke vragen met betrekking tot de leiding van het IIAO of de pedagogische doelstellingen ervan.

Art. 4

De pedagogische leiding berust bij de Raad maar door de aanwezigheid van het Vast Wervingssecretariaat kunnen discrepanties op het stuk van gelijkwaardigheid van de door het IIAO uitgereikte brevetten worden voorkomen.

Art. 5

Om tot het IIAO te kunnen worden toegelaten, is het nodig dat de ambtenaren bewijzen dat zij toestemming hebben gekregen van hun hiërarchische overste. Voor de kandidaten die niet tot de administratie behoren, moet een inschrijvingsgeld vastgesteld worden en bij de vereffening daarvan moeten zij de stukken voorleggen waaruit blijkt dat zij de vereiste titels bezitten.

Art. 6

Deze regeling vertoont gelijkenis met die van de universitaire examens : een academisch jaar mag maar één keer worden overgedaan.

Als de student na twee mislukkingen blijft aandringen, moet hij een ander programma kiezen en andere proeven afleggen.

Art. 7

De opleiding van de ambtenaren moet een onderdeel worden van hun loopbaan : een ambtenaar kan aanspraak maken op een bevordering in een functie waar het verkrijgen van zijn brevet de dienst ten goede kan komen.

Art. 8

Dit artikel omschrijft de aard van het directiebrevet.

Art. 9

Dit brevet, dat toegang verleent tot rang 11, wordt ingevoerd ten behoeve van de houders van een academische titel of van de laureaten van een vergelijkend examen voor toelating tot niveau 1, die carrière wensen te maken in de administratie.

Le Président peut faire appel à toutes les compétences qu'il juge utiles pour des questions ponctuelles relatives à la gestion de l'I.I.F.A. ou à ses objectifs pédagogiques.

Art. 4

La responsabilité pédagogique incombe au Conseil mais la présence du S.P.R. permettra d'éviter les discordances en matière d'équivalence pour les brevets délivrés par l'I.I.F.A.

Art. 5

Pour être admis à l'I.I.F.A., il est indispensable que les fonctionnaires puissent justifier de l'autorisation de leur chef hiérarchique. Pour les candidats extérieurs à l'administration, il faudra qu'un minerval soit fixé et qu'ils s'en acquittent en produisant les pièces attestant qu'ils ont les titres requis.

Art. 6

Ce régime s'apparente aux examens universitaires ; on ne peut pas « trisser » une année académique.

Après deux échecs, si l'étudiant ne veut pas renoncer, il doit suivre un autre programme et présenter d'autres épreuves.

Art. 7

La formation des fonctionnaires doit être intégrée dans le déroulement de leur carrière : un fonctionnaire peut prétendre à une promotion dans une fonction où l'obtention de son brevet constitue un intérêt pour le service.

Art. 8

Cet article définit la nature du brevet de direction.

Art. 9

Ce brevet d'accès au rang 11 est créé à l'intention des détenteurs d'un titre universitaire ou des lauréats d'un concours d'accession au niveau 1 désireux de faire carrière dans l'administration.

Het bekrachtigt een specifieke aanvullende opleiding die ertoe moet bijdragen de toekomstige ambtenaren van niveau 1 in staat te stellen op een efficiënte wijze aan de vereisten van hun ambt te voldoen.

Die aanvullende opleiding rechtvaardigt dus de toegang tot rang 11.

Art. 10

Origineel in het IIAO is, enerzijds, het multidisciplinaire karakter ervan, want de leerkrachten zullen afkomstig zijn uit de meest diverse kringen (universiteiten, overheidssector, privé-sector) en, anderzijds, de organisatie van het onderwijs waarbij met name kapitaliseerbare elementen gehanteerd zullen worden zodat iedere deelnemer, volgens zijn eigen prestatietempo doch met inachtneming van minimale verplichtingen die voor alle deelnemers gelden, aan zijn trekken kan komen.

Art. 11

Het IIAO is niet alleen belast met de voorbereiding en de toekenning van de brevetten. Naar het voorbeeld van de A.D.S.V. en in nauwe samenwerking daarmee, kan het specifieke opleidingstypes verzorgen. Die flexibele organisatie van de opleiding moet het mogelijk maken beter in de diverse en reële behoeften van de administratie te voorzien.

Art. 12

Een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit stelt, naar gelang van de behoeften van het IIAO, de administratieve personeelsformatie vast.

Art. 13

Ten einde aan de behoeften te voldoen zonder de pedagogische kwaliteit aan te tasten van het onderwijs waarvoor hij dient in te staan, legt de raad van bestuur bij de samenstelling van het professorenkorps de grootste soepelheid aan de dag.

Art. 14

De vrije keuze is een belangrijk element voor de motivering van de deelnemer.

Art. 15

Dit artikel vergt geen bijzondere commentaar.

Il sanctionne une formation complémentaire spécifique qui doit contribuer à rendre le futur agent de niveau 1 plus apte à répondre efficacement aux exigences de sa fonction.

Cet acquis supplémentaire justifie donc l'accès au rang 11.

Art. 10

L'originalité de l'I.I.F.A. consiste dans sa pluridisciplinarité générée par les enseignants venus d'horizons les plus larges (universités, secteur public, secteur privé) et dans l'organisation des matières enseignées par modules capitalisables, chaque participant pouvant ainsi progresser suivant un rythme propre tout en assumant des contraintes minimales communes à tous les participants.

Art. 11

L'I.I.F.A. n'est pas chargé uniquement de la préparation et de l'octroi des brevets. Il peut mettre sur pied à l'instar de la D.G.S.F. et en collaboration étroite avec celle-ci, des formations ponctuelles spécifiques. Cette flexibilité dans l'organisation de formations doit permettre de répondre plus adéquatement aux besoins divers et réels des administrations.

Art. 12

Un arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres détermine le cadre administratif selon les besoins de l'I.I.F.A.

Art. 13

Le Conseil d'administration compose le corps enseignant avec la plus grande souplesse possible afin de se conformer aux besoins tout en garantissant la qualité pédagogique de l'enseignement dont il a la responsabilité.

Art. 14

Cette liberté de choix est un élément important de motivation du participant.

Art. 15

Cet article n'appelle pas de commentaire particulier.

L. MICHEL.

WETSVOORSTEL

Afdeling 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Er wordt een Interuniversitair instituut voor administratieve opleiding, afgekort I.I.A.O., opgericht, dat belast is met de opleiding van de ambtenaren van niveau 1, van de houders van een universitair diploma dat ten minste gelijkstaat met een licentie of van een door het Vast Wervingssecretariaat (V.W.S.) gelijkgesteld diploma voor de toegang tot de vergelijkende examens voor de algemene graden van niveau 1, en van de laureaten van een vergelijkend examen voor toelating tot niveau 1.

Art. 2

Het I.I.A.O. is een openbare instelling. Het hangt af van de Minister tot wiens bevoegdheid het Openbaar Ambt behoort.

Art. 3

Het I.I.A.O. wordt geleid door een raad van bestuur waarvan de leden bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit benoemd worden.

De raad van bestuur bestaat voor de helft uit universiteitsprofessoren en professoren van het hoger onderwijs en voor de andere helft uit ambtenaren en uit kaderleden van de privé-sector.

De voorzitter van de raad die uit de leden van de raad gekozen wordt, kan een beroep doen op iedere persoon van wie hij oordeelt dat die hem wegens zijn onderlegdheid kan bijstaan : die persoon heeft raadgevende stem.

De secretaris van het V.W.S. of zijn adjunct heeft zitting in de Raad, waar hij stemgerechtigd is.

Art. 4

De raad van bestuur bepaalt de algemene organisatie van het onderwijs dat in de vorm van kapitaliseerbare elementen zal worden verstrekt.

Hij maakt het programma op van de proeven die voor het verkrijgen van de diverse brevetten moeten worden afgelegd.

PROPOSITION DE LOI

Section 1ère

Dispositions générales

Article 1er

Il est créé un Institut Interuniversitaire de Formation Administrative — en abrégé I.I.F.A. — chargé de la formation des fonctionnaires du 1er niveau, des titulaires d'un diplôme universitaire au moins équivalent au niveau d'une licence ou d'un diplôme assimilé par le Secrétariat permanent au recrutement (S.P.R.) pour l'accès aux concours des grades généraux de niveau 1 et des lauréats d'un concours d'accession au niveau 1.

Art. 2

L'I.I.F.A. est un établissement public. Il relève du Ministre qui a la Fonction publique dans ses attributions.

Art. 3

L'I.I.F.A. est dirigé par un Conseil d'administration dont les membres sont nommés par un arrêté royal, délibéré en Conseil des Ministres.

Le Conseil d'Administration se compose pour une moitié de professeurs d'université et de l'enseignement supérieur, pour l'autre moitié de fonctionnaires et de cadres du secteur privé.

Le Président du Conseil désigné au sein de celui-ci peut inviter toute personne dont il estime devoir s'entourer en raison de ses compétences : cette personne siège avec voix consultative.

Le Secrétaire au S.P.R. ou son adjoint siège au Conseil et y a voix délibérative.

Art. 4

Le Conseil d'administration définit l'organisation générale de l'enseignement qui prendra la forme de modules capitalisables.

Il établit le programme des épreuves pour l'obtention des différents brevets.

Afdeling 2

Toelatingsvoorwaarden en voorwaarden voor het verkrijgen van de brevetten

Art. 5

Om de opleiding van het I.I.A.O. te mogen volgen :

- moeten de ambtenaren van de overheidsdiensten bewijzen dat zij de toestemming van hun hiërarchische overste hebben gekregen;

- moeten de houders van een universitaire titel en de laureaten van een vergelijkend examen voor toelating tot niveau 1, die niet tot de administratie behoren, hun titels en curriculum vitae voorleggen, alsmede een inschrijvingsgeld betalen waarvan het bedrag door de raad van bestuur wordt vastgesteld.

Art. 6

De proeven voor één zelfde opleidingscyclus mogen slechts tweemaal worden afgelegd.

Art. 7

Het directiebrevet verleent toegang tot een benoeming in een leidinggevende functie : het verkrijgen ervan vormt voor de aan bepaalde voorwaarden gebonden betrekkingen een van de voorwaarden om in de graden van de rangen 13 tot 16 te kunnen worden benoemd.

Art. 8

Het directiebrevet omvat het onderwijs van theoretische en praktische vakken waarvan de minimuminhoud overeenkomstig het tweede lid van artikel 4 door de raad van bestuur vastgesteld wordt.

Het directiebrevet wordt uitgereikt mits de kandidaat geslaagd is voor proeven over de theoretische cursussen en over zijn persoonlijk werk.

Art. 9

Het brevet dat toegang verleent tot rang 11 kan alleen uitgereikt worden aan de houders van een universitaire licentie of van een daarmee gelijkgestelde titel als omschreven bij artikel 1, alsmede aan de laureaten van een vergelijkend examen voor toelating tot niveau 1 die geslaagd zijn voor de proeven van de specifieke opleidingscyclus waarvan de minimuminhoud overeenkomstig het tweede lid van artikel 4 door de raad van bestuur vastgesteld wordt.

Section 2

Condition d'admission et d'obtention des brevets

Art. 5

Pour être admis à suivre la formation de l'I.I.F.A. :

- les fonctionnaires et agents des services publics devront produire l'accord de leur chef hiérarchique ;

- les détenteurs d'un titre universitaire et les lauréats d'un concours d'accession au niveau 1 extérieurs à l'administration auront, outre la production de leurs titres et curriculum vitae, à acquitter un minerval dont le montant sera fixé par le Conseil d'administration.

Art. 6

Les épreuves ne pourront être présentées que deux fois au cours d'un même cycle de formation.

Art. 7

Le brevet de direction donne accès à une nomination dans une fonction de direction : son obtention constitue une condition de nomination aux grades des rangs 13 à 16, pour les emplois définis dans le cadre de la carrière conditionnée.

Art. 8

Le brevet de direction comprend l'enseignement de matières théoriques et pratiques, dont le contenu minimal est déterminé par le Conseil d'administration conformément à l'alinéa 2 de l'article 4.

Le brevet de direction s'obtient par la réussite d'épreuves portant sur les cours théoriques et sur les travaux personnels.

Art. 9

Le brevet d'accès au rang 11 est réservé aux porteurs d'une licence universitaire ou d'un titre assimilé tel que défini à l'article 1er et aux lauréats d'un concours d'accession au niveau 1 qui ont réussi les épreuves du cycle de formation approprié dont le contenu minimal est déterminé par le Conseil d'administration conformément à l'alinéa 2 de l'article 4.

Afdeling 3*Organisatie van het onderwijs***Art. 10**

De cursussen en de persoonlijke werken worden volgens een systeem van kapitaliseerbare elementen gegeven. Het geheel van de elementen die de programma's voor de brevetten vormen, strekt zich uit over een periode van 4 academische semesters met een minimuminhoud die door de raad van bestuur wordt vastgesteld.

Art. 11

Het I.I.A.O. verstrekt tevens aan bepaalde categorieën van ambtenaren die in de overheidssector een leidende taak vervullen, een specifiek onderwijs overeenkomstig de behoeften omschreven door de beleidsinstanties van de administraties en de overheidsbedrijven.

Het volgen van die cursussen en het slagen voor de proeven geven recht op een geldelijke bonificatie in de vorm van met biënnale verhogingen opgebouwde weddeschalen.

Afdeling 4*Organisatie van het Instituut***Art. 12**

De werking, alsmede de administratieve en academische personeelsformatie van het I.I.A.O. worden bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit vastgesteld.

Art. 13

Om aan het I.I.A.O. te mogen doceren, moet men houder zijn van de titels die vereist zijn voor een onderwijsfunctie in het hoger of het universitair onderwijs, dan wel door de raad van bestuur wegens bijzondere bekwaamheid of algemeen bekende ervaring gekozen zijn uit het personeel van het openbaar ambt of uit de privé-sector.

Art. 14

De cursussen worden in het Nederlands en in het Frans gegeven in de faculteiten en hogescholen die in de raad van bestuur vertegenwoordigd zijn. De deelnemer kiest, uit de door de raad van bestuur vastgestelde minimumprogramma's, de elementen die dienstig zijn voor zijn opleiding.

Section 3*Organisation de l'enseignement***Art. 10**

Les cours et les travaux personnels sont dispensés par modules capitalisables. L'ensemble des modules formant les programmes des brevets s'étend sur une période de 4 semestres académiques avec un contenu minimal à déterminer par le Conseil d'administration.

Art. 11

L'I.I.F.A. dispense aussi un enseignement spécifique aux catégories particulières de gestionnaires du secteur public selon les besoins exprimés par les responsables des administrations et entreprises publiques.

La participation à ces cours et la réussite des épreuves confèrent une bonification pécuniaire en termes d'échelles barémiques par le biais des biennales.

Section 4*Organisation de l'Institut***Art. 12**

Le fonctionnement et le cadre administratif et académique de l'I.I.F.A. sont déterminés par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres.

Art. 13

Pour enseigner à l'I.I.F.A., il faut être titulaire des titres requis pour une fonction d'enseignement dans l'enseignement de niveau supérieur ou universitaire ou être choisi par le Conseil d'Administration au sein de la fonction publique et du secteur privé en raison de compétence particulières ou d'expérience notoire.

Art. 14

Les cours sont dispensés dans les Facultés et Ecoles supérieures représentées au Conseil d'administration, en français et en néerlandais. Le participant choisit parmi les programmes minimaux définis par le Conseil d'administration, les modules utiles à sa formation.

Art. 15

De Koning stelt nadere regels voor de toepassing
van deze wet.

20 oktober 1989.

Art. 15

Le Roi détermine les modalités d'application de la
présente loi.

20 octobre 1989.

L. MICHEL.
